

Uchwała Nr 4/P/2021
Składu Orzekającego Nr 14
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
z dnia 26 listopada 2021 roku

w sprawie wydania opinii o projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok
gminy Kowalewo Pomorskie

Działając na podstawie art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.), Zarządzenia Nr 15/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2021 roku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania

Skład Orzekający w osobach:

Przewodniczący:

Aleksandra Kwiatkowska - Członek Kolegium RIO

Członkowie:

Robert Pawlicki - Członek Kolegium RIO

Edyta Nowek - Członek Kolegium RIO

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniem

projekt budżetu gminy Kowalewo Pomorskie na 2022 rok

Uzasadnienie

Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami został opracowany w oparciu o ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.) – dalej uofp. Projekt wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół Zamiejscowy w Toruniu w ustawowym terminie, tj. do dnia 15 listopada 2021 r.

Projekt uchwały budżetowej został przedłożony Radzie Miejskiej na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie Nr 120/2021 z dnia 15 listopada 2021 r. i może on w 2022 r. - zgodnie z art. 240 ust. 1 uofp - stanowić podstawę gospodarki budżetowej gminy do czasu uchwalenia budżetu, nie później jednak niż do 31 stycznia roku budżetowego. Na podstawie art. 211 ust. 5 uofp projekt uchwały składa się z budżetu i załączników, spełnia normy regulujące zakres merytoryczny zadań finansowych i szczegółowość budżetu samorządu, określone w art. 212 ust. 1 uofp.

I.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 1 uofp uchwała budżetowa określa planowane dochody budżetowe gminy z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych.

Dochody zaplanowano w kwocie 53 254 580,65 zł, w tym:

- bieżące 51 686 376,80 zł,
- majątkowe 1 568 203,85 zł.

2. Po stronie planu, dochody zostały przyjęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 235 uofp., uwzględnione zostały źródła dochodów własnych, w tym wpływy z podatków i opłat.

Dotacje celowe pochodzą z budżetu państwa i są przeznaczone na zadania zlecone i własne oraz z jst na zadania realizowane w ramach porozumień.

Kwoty planowanej subwencji ogólnej oraz udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych zostały przyjęte w wielkościach podanych przez Ministerstwo Finansów.

Dochody majątkowe gminy pochodzą ze sprzedaży majątku oraz dochodów z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności.

W przedłożonym projekcie budżetu gminy Kowalewo Pomorskie zaplanowano dochody z tytułu sprzedaży majątku w kwocie 1 527 000,00 zł. Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z przepisem art. 9 ustawy z 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2500) ustalana na lata 2020-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody

ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Z przedłożonego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy projektu w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2022-2035 wynika, że między dopuszczalnym wskaźnikiem spłat zobowiązań a planowaną łączną kwotą spłat zobowiązań liczoną według średniej 3 letniej w latach 2023-2024 występuje niska różnica, która wynosi odpowiednio 0,02% oraz 0,27%.

W związku z powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że planowanie dochodów ze sprzedaży majątku powinno odbywać się z uwzględnieniem istniejących na rynku możliwości zbycia nieruchomości i nie mogą one stanowić tylko środków dla zrównoważenia budżetu lub osiągnięcia korzystniejszego wskaźnika zadłużenia.

Zaplanowano środki na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Planowane dochody ujęte w części normatywnej projektu są zgodne z wielkościami wykazanymi w załączniku Nr 1 do projektu uchwały.

II.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 2 uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych wydatków budżetu gminy z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

Wydatki zaplanowano w kwocie 68 012 675,39 zł, w tym:

- bieżące 51 226 187,01 zł,
- majątkowe 16 786 488,38 zł.

2. W planie wydatków, wydatki zostały ujęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 236 uofp

W zaplanowanych wydatkach ogółem, wydatki bieżące stanowią 75,3% wydatków ogółem, natomiast wydatki majątkowe stanowią 24,7% wydatków ogółem.

W planie wydatków bieżących uwzględniono:

- wydatki jednostek budżetowych na wynagrodzenia i składki od nich naliczone
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań

Zgodnie z treścią art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) w budżecie zostały wyodrębnione środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Dochody za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w całości zostały przeznaczone na wydatki związane ze zwalczaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz zapobieganiem narkomanii.

Jednostka również zaplanowała „wpływy z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” w wysokości 60 000,00 zł. Z przedłożonego projektu uchwały budżetowej nie wynika na co planuje się przeznaczyć te dochody. Skład Orzekający wskazuje, że środki te powinny być przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z realizacją lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W związku z tym w pierwszej kolejności opłaty te powinny być przeznaczane na realizację zadań ujętych w gminnych programach profilaktyki alkoholowej, w następnej kolejności na zadania, które mają związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w pełni przeznaczono na wydatki związane z ochroną środowiska.

Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały w całości przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jednostka nie zaplanowała zbilansowanie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Na dzień sporządzenia niniejszej opinii Rada Miejska nie podjęła uchwały o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Skład Orzekający wskazuje, iż stosownie do treści art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) organ stanowiący winien postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:

- 1) środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, lub
- 2) celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

Skład Orzekający zwraca ponadto uwagę, że w projekcie budżetu w rozdziale 90002 ujęto dochody z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień oraz z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dochody z powyższych tytułów winny być ujęte w rozdziale 90026.

- dotacje podmiotowe, przedmiotowe i celowe z budżetu

Z ustaleń Składu wynika, że w projekcie przyjęto zarówno po stronie dochodów jak i wydatków dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Wielkość tych dotacji jest zgodna z planem finansowym stanowiącym załącznik Nr 7.

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu Gminy sporządzono zgodnie z wymogami art. 215 uofp.

Realizację zadań kultury zabezpieczono w budżecie poprzez dotację podmiotową dla samorządowych instytucji kultury.

- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2., w części związanej z realizacją zadań jst
- wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jst, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym,
- obsługę długu jst

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w dziale 853 w rozdział 85395 jednostka zaplanowała wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników, wynagrodzenia bezosobowe oraz pozostałe wydatki na utrzymanie stanowisk pracy. Należy podkreślić, że jednostka samorządu terytorialnego dokonując oceny rodzaju planowanego wydatku winna uwzględnić zasady określone rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2021, poz.1382)

W budżecie planuje się utworzenie rezerwy ogólnej w kwocie 160 000,00 zł, stanowiącej 0,2% planowanych wydatków, która jest zgodna z art. 222 ust. 1 uofp.

Ponadto jst utworzyła rezerwę celową w wysokości 400 000,00 zł, która nie przekroczyła granicy określonej w art. 222 ust. 3 uofp i stanowi 0,6% planowanych wydatków. Z kwoty tej wyodrębniono rezerwę w wysokości 160 000,00 zł. z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Rezerwa ta stanowi 0,6% planowanych wydatków budżetu pomniejszych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu, co jest zgodne z przepisem art. 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 1856 z późn. zm.)

W projekcie budżetu gminy Kowalewo Pomorskie na 2022 rok spełniony został wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące. Planowana nadwyżka operacyjna, stanowiąca różnicę między bieżącymi dochodami i wydatkami wynosi 460 189,79 zł.

W planie wydatków majątkowych wyodrębniono:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Wykazane środki na realizację zadań inwestycyjnych są zgodne z danymi zawartymi w wykazie inwestycji na 2022 r. (zał. Nr 3 projektu). Kwota przeznaczona na cele inwestycyjne wynosi 15 452 988,38 zł.

III.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 uofp gmina ustaliła wynik budżetu stanowiący deficyt w wysokości 14 758 094,74 zł. Źródłem pokrycia deficytu będzie: kredyt oraz niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.

IV.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 4 i 5 uofp gmina wykazała kwoty planowanych przychodów i rozchodów. Szczegółowe zestawienie planu przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej zawarte jest w załączniku Nr 5 do projektu. Zostało ono sporządzone zgodnie z art. 39 ust. 3 uofp. Wynika z niego, że w roku budżetowym 2022 przypadają do spłaty z tytułu zaciągniętych krajowych pożyczek, kredytów kwota 2 661 489,78 zł. Planowane do spłaty raty kredytów i pożyczek mają źródło pokrycia finansowego.

V.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 uofp ustalono limit zobowiązań. Gmina prawidłowo określiła limit zobowiązań na cele określone w art. 89 ust.1 uofp.

VI.

Zgodnie z art 212 ust. 1 pkt 7 uofp gmina wykazała kwotę wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jst przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową,

VII.

Na mocy uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego w projekcie uchwały budżetowej wyodrębniono środki na realizację przedsięwzięć.

VIII.

Zawarte w projekcie uchwały upoważnienia dla Burmistrza są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

IX.

Termin wejścia w życie uchwały budżetowej określono w projekcie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji uchwały.

Pouczenie:

1. Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Aleksandra Kwiatkowska
Członek Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy